

Leder

Dette nye nummeret av *Studia Musicologica Norvegica* er et vitnesbyrd om den store bredden i norsk musikkforskning anno 2005, et betydningsladet år i denne unge nasjons historie. Tyngdepunktene i de artiklene vi har tatt med, faller innenfor emner som musikalsk stil, kritisk analyse, historisering, etnomusikologiske temaer, i tillegg til flere andre perspektiver som angår de kulturelle prosessene involvert i musikkfeltet. Leserne vil se at SMN i denne utgaven for første gang har med en essay-seksjon, i form av en transkripsjon av en forelesning av den ledende norske sosiologen Dag Østerberg. I denne forbindelse har det også vært passende å ta med en anmeldelse av Østerbergs Brahms-bok.

Hvis vi skulle finne en ledende narrativ tråd som forbinder alle artiklene i dette nummeret av SMN, måtte det bli et musikkvitenskapelig engasjement som er egnet til å sette utfordringer på dagsorden, på en rekke ulike fronter innenfor faget. Å klare å panorere over et bredt spekter av teoretiske perspektiver er nødvendig for ethvert aktuelt musikkvitenskapelig tidsskrift, og et blikk på innholdsfortegnelsen skulle være nok til å vise flere av de utfordringene som kjennetegner en disiplin under enorm forvandling.

Én sterk understrøm blant de argumentene som presenteres, betoner musikkvitenskapen som et område for mening; som en meningstolkende og meningsskapende prosess. På den annen side finner vi en mer diskursorientert tenkemåte, hvor forskerne tolker sine aktiviteter, institusjoner og personlige ståsteder. Vi blir her konstant minnet om at musikk handler om kultur, og at musikken er et middel til å symbolisere meningsfulle hendelser omkring oss. Alt dette skulle gå klart frem gjennom de artiklene vi her utgir, og som slående illustrerer hvordan mening formes gjennom ulike former for dialog. Mening blir det sentrale spørsmålet, og involverer de ulike forbindelsene man kan møte mellom tekster, stiler og generer; mellom interpretasjon og kommunikasjon.

Den argumentasjonen Erlend Hovland fremfører om musikkvitenskapens relevans, blir balansert av Odd Skårbergs påvisning av hvordan musikk tjener som en minnebank og impliserer historien på mangfoldige måter. Disse to forskerstemmene trer inn i den musikkvitenskapelige debatten fra nokså ulike kanter, men møtes i det avgjørende spørsmålet om autonomi. Argumentasjonen deres underbygger et poeng som er verdt å

huske på, nemlig at det opereres med musikalske kanons innen alle former for musikk, og at de spesifikt estetiske erfaringer også forutsetter desinteressert lytting. For musikkforskere følger det at musikk ikke bare må gripes som kulturell, sosial og estetisk praksis, men også som iscenesettelse av kulturelle krefter. Mens Skårberg understreker historiografiens relevans i en nødvendig dialogisk forståelse av fortiden, insisterer Hovland på at man ikke kan ta for gitt noe nødvendig sammenfall mellom den musikalske og den teknologiske utviklingen, verken som noen slags historisk nødvendighet eller som kvalitativ instans.

Begge de nevnte bidragene finner viktig resonans gjennom de andre artiklene i dette nummeret, hvor de begrepene for eksempel Hovland benytter kan være akkurat dem som Skårberg eller andre velger å utelate. Kanskje får vi, ved de ulike holdningene og perspektivene som gjennomsyrer alle bidragene, et dynamisk og spenningsladet portrett av musikkvitenskapen slik den står i dag. Men det er problemer her som synes å overgå virkeligheten selv, ikke minst i det viktige spørsmålet om inter-disiplinære tilnærminger til musikkfaget.

Dette problemet angår skillet mellom indremusikalsk og utenommusikalsk mening, og hvordan teoretiseringen av dette åpner for nye fortolkningsmåter. Å holde musikkanalysen åpen, er å avvise et vanntett skille mellom disse to former for mening, ved å understreke flertydigheten i hva musikken kan si. I dette henseendet kan Hovlands artikkel agere som et provoserende utgangspunkt for alle de øvrige artiklene og anmeldelsene. Dette fordi han tvinger oss til å tenke over musikkvitenskapens relevans på en ny måte ved å hevde følgende paradoks: at musikkvitenskapen bare kan lykkes i å opprettholde sin autonomi ved nettopp å *motarbeide* autonomien gjennom sterk intervensjon og kommunikasjon. Til dette vil jeg føye til at mens mange musikkvitere i dag kanskje godtar et skritt henimot en sterkere kreativ tilnærming, så er det stadig behov for en mer direkte og forpliktende omgang med komponist, verk og musikalsk uttrykk. Musikkvitenskapen må også ta stilling i musikalske spørsmål. Uten dette opphører disiplinen å være en *musikk*-vitenskap. Som det samlet fremgår av artiklene i denne utgaven, vil diskusjonen omkring tekst/kontekst-opposisjonen i musikkforskningen fortsette å drive oss i en retning hvor vi ikke kommer utenom en rigorøs og vedvarende omarbeidelse og nytenkning, for ikke å si ny-fantasering, av vår disiplin.

Stan Hawkins

Editorial

This volume of *Studia Musicologica Norvegica* yet again demonstrates the breadth of music research taking place within Norway in 2005, a momentous year in this young country's history. The focus of the articles we have included falls on aspects of musical style, critical analysis, historicisation, ethnomusicological issues, as well as many other perspectives that deal with the cultural processes involved in music-making. Readers will note that this edition includes an essay section for the first time, a transcription of a lecture, which we have included by the prominent Norwegian sociologist, Dag Østerberg. In addition, it seems fitting to publish a review of Østerberg's book on Brahms.

If we have to find one leading narrative thread that links all the articles in this volume it would be the specific engagement with musicology and music research as a platform for drawing out ideas that are designed to challenge on a number of fronts. To span across a wide range of theoretical perspectives is important for any journal of this kind, and a glance of the content of this volume will reveal many of the challenges that face a discipline under enormous change.

While a strong underlying current of the arguments presented emphasises musicology as a sphere of meaning, a process of signification, there is also the other sphere of scholarly thought that presents the more discursive side of music research; where scholars interpret their activities, their institutions, and personal beliefs. We are reminded constantly that music is about culture and that it is a means of symbolising events around us that matter. This is well demonstrated by the articles we have published, which are striking illustrations of how meanings are formed through dialogue at various levels. Meaning is the central matter and involves the sets of alliances one encounters between texts, styles and genres; between interpretation and communication.

The argument put forward by Erland Hovland on musicology's relevance is balanced by Odd Skårberg's account of how music serves as a memory bank and embodies historicity in a multiplicity of ways. Both these authors enter the musicological debate from very different directions, but meet at an important junction where the question of autonomy is addressed. Their arguments underpin a point worth remembering, namely that canons are constituted in all forms of music and that processes of disengaged listening also underlie the specificity of the aesthetic experience. For musicologists then, music should not only be grasped as a cultural, social, and aesthetic practice, but also as a staging of cultural forces. Thus, while Skårberg stresses the relevance of historiography in dialogues necessary understanding our past, Hovland insists that there is no need to accept the concord of musical and technological evolution, neither as proof of historical necessity nor as qualitative instance.

There are important resonances in both these studies that flow into all the articles included in this volume where the concepts that Hovland, for instance, includes in his arguments are the very ones that Skårberg and others choose to exclude. Perhaps there are in the diverse opinions and studies presented in all articles the makings of a dynamic and vibrant portrait of musicology as it stands today. But there are problems here that loom larger than life, one of which is the interdisciplinary approach to musicological inquiry.

The trouble here relates to the distinctions between extrinsic and intrinsic meanings in music and how the theorisation of this opens up to new modes of interpretation. To keep music analysis open is to refute the distinctions between these forms of meaning by underlining the ambiguity of what music says. In this respect, Hovland's article works as a provocative point of departure for all the articles and reviews as he forces us to reconsider the relevance of musicology, labouring the point that paradoxically, if musicology succeeds in stating its autonomy it should then also *refute* this autonomy by rigorous interaction and communication. To this I would add that while many musicologists have approved a move towards a more creative approach, there needs to be a greater commitment to a direct engagement with composer, work and musical expression. Musicology therefore needs to take a definite position regarding musical questions. Without this our discipline ceases to be a music-science. As is evident in all the articles presented in this volume, negotiating the text/context opposition in music research continues to push us in a direction where we need to pursue rigorously the questions that relate to further reworking and reimagining our discipline.

Stan Hawkins